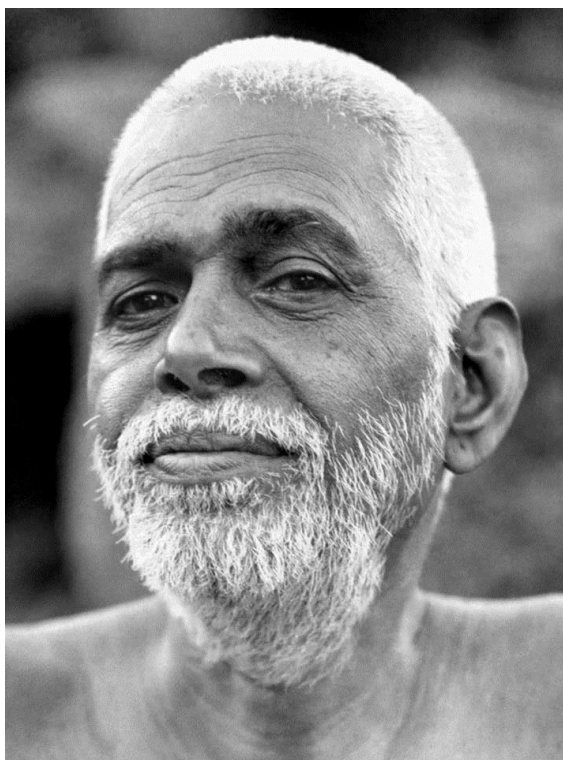

Cesta bhakti – cesta láskyplné oddanosti, podle Ramany Mahárišiho

zveřejněno na www.rudolfskarnitzl.cz

(překlad Rudolf Skarnitzl, původ textu však není znám)

Bhagaván Šrí Ramana Maháriši

Nejprve si poslechneme slova Šrí Bhagavána, která pronášel na téma podrobení:

„Když se podrobíte vyšší síle, vše je v pořádku. Tato síla povede vaše záležitosti až do konce. Jenom tak dlouho, dokud si myslíte, že jste konající, je nutné, abyste sklízel ovoce svých činů. Když se však podrobíte a poznáte, že vy sám jste jen nástrojem v rukách vyšší síly, pak tato síla převezme vaše záležitosti spolu s plody činností. Ty se vás pak nadále již nedotýkají a práce pokračuje bez zábran. Jestli onu Sílu poznáte či ne, to na věci nic nemění. Důležitá tu je změna pohledu. Proč byste měli nosit na hlavě břemeno, zatímco cestujete vlakem? Vlak poveze vás a vaše břemeno stejně, ať je břemeno na vaší hlavě, nebo na podlaze vlaku. Nenadlehčujete vlaku břemeno tím, že ho nesete na hlavě, ale jen se zbytečně namáháte. Podobné je to s pocitem jedince, že je to on, kdo je ve světě konající.“

„Úplné podrobení požaduje, abyste neměl žádnou vlastní touhu a vaší touhou byla jediné boží vůle. Jsou dva způsoby jak dosáhnout podrobenosti: jeden je, že pátráme po zdroji (sebe sama) a druhý je pocit: „Já sám jsem bezmocný. Pouze Bůh je všemocný a bezpečnosti dosáhnou jediné tím, že se zcela vrhnu k jeho nohám.“ Takto postupně rozvíjíme přesvědčení, že existuje jediné Bůh a že ego není důležité. Obě metody vedou ke stejnému cíli. Úplné podrobení je jen jiné jméno pro *džňánu*, osvobození.“

„Ať se ubíráte kteroukoli cestou, musíte se v ní ztratit. Podrobení je úplně pouze tehdy, když dosáhnete stavu „Ty jsi vše“ a „Tvá vůle nechť se stane“. Tento stav se neliší od *džňány*. Při *soham* (já jsem On) existuje dvojnost. Při podrobení existuje *advaita*, nedvojnost. Ve skutečnosti není dvojnost ani nedvojnost, protože existuje jen Jediné. Podrobení se zdá být prosté, protože lidé si představují, že když jednou pronesou „podrobuji se“, mají za to, že předali náklad Pánu a jsou svobodní a mohou dělat, co chtějí. Faktem však je, že nemáte žádné libosti či nelibosti, když jste se podrobili. Vaše vůle se stane zcela neexistující a na její místo nastupuje vůle Pána. Taková smrt ega se neliší od *džňány*. Takže ať jdete jakoukoli cestou, nakonec musíte dojít džňáně, tedy k jednotě se Skutečností.“

„Když jste se podrobili, musíte být schopni zůstat věrní vůli boží a nic si nedělat z toho, co se vám nelíbí. Věci se mohou vyvinout zcela jinak, než jak vypadají. Nesnáze často vedou člověka k tomu, aby spoléhal na Boha. Když si podržíte trochu ze své osobnosti „pro blaho vaší rodiny“, pak to znamená, že jste se nepodrobil tak, jak jste se vyjadřoval. Důvěřovat musíte jediné v Boha.“

„Podrobte se Mu a řiďte se Jeho vůlí, ať je zjevná či skrytá. Očekávejte Jeho potěšení. Pokud Ho žádáte, aby učinil, jak byste chtěli, není to podrobení se Bohu, ale příkaz Bohu. Nemůžete na Bohu chtít, aby vás poslouchal a přitom si myslet, že jste se podrobili. On ví, co je nejlepší a kdy a jak to učinit. Nechte všechno na něm. On nese náklad; vy už nemáte žádné starosti, všechny starosti jsou jeho, to je podrobení se.“

„Zcela dostačuje, když se podrobíme sami sobě. Podrobení je, když se vzdáme původní příčině naší bytosti. Nemylte se tím, že si představujete, že takový zdroj je nějakým Bohem mimo vás. Náš zdroj je uvnitř nás samých. Odevzdejte se mu. Protože si představujete, že vy sami jste mimo něj, vzniká ve vás otázka: Kde je tento zdroj?“

„Někteří tvrdí, že cukr nemůže ochutnat svou vlastní sladkost a že tu musí být chutnající, aby ochutnal chuť a užil si ji. Podobně říkají, že jedinec nemůže být Svrchovaným a přitom užívat blaho tohoto stavu, proto je třeba udržet individualitu na jedné straně a božství na druhé, aby se mohla radost užít. Je Bůh necitný jako cukr (a tím ochutnán někým jiným)? Jak se může jedinec podrobit a přitom si ponechat individualitu, aby zažíval potěšení? Dále říkají, že když duše dosáhne božskou oblast, a když tam zůstává, tak slouží Svrchované Bytosti! Může zvuk „sloužím“ oklamat Pána? Existuje něco, co neví? Copak čeká na „službu“ těchto

lidí? Požaduje ji vůbec? Copak by se On, čiré Vědomí, obratem nezeptal: „Kdo jsi ty? Jsi snad ode Mne oddělený, když předstíráš, že mi sloužíš?“ Prohlašovat, že člověk je oddělený od Boha, od prvotního Zdroje, je samo o sobě předstíráním, pokud to nenazveme egoismem.“

„Zpočátku je úplné podrobení se nemožné, ale částečné podrobení je zajisté možné všem. Během doby povede k úplnému podrobení.“

„Je-li podrobení nemožné, co se dá dělat? V mysli není mír a vy jste bezmocní to dokázat. Jedině podrobení to dokáže. I částečné podrobení může změnit osud. Když se podrobíte Bohu, pak On se o to postará, protože vše je pouze v Něm. Když se cítíte příliš slabí, než abyste mohli realizovat pravé Já, pak se podrobte bezpodmínečně vyšší síle, a ta se sama odhalí. Když se člověk zcela podrobí, pak nebude nikoho, kdo by kladl otázky nebo myslel. Buď jsou myšlenky vyloučeny tím, že se držíme základní myšlenky „já“, nebo je třeba se podrobit bezpodmínečně vyšší síle. To jsou jediné dvě cesty k realizaci.“

Tolik citace Šrí Bhagavána k tématu podrobení se.

Sebezkoumání rozpustí ego tím, že ho hledá a nachází, že neexistuje, zatímco oddaností k Bohu se ego podrobuje; proto obě metody dospívají ke stejnému cíli, který je prostý ega. Šrí Bhagaván často vysvětloval, že pravá oddanost je oddaností k *átmanu* (pravému Já, osobnímu božství), a tím se dospívá ke stejnému cíli jako při sebezkoumání. Je zřejmé, že podrobení, v bezvýhradném smyslu, jak jej Bhagaván požadoval, není vůbec snadné. Ovšem napřed může být částečné podrobení, které se postupně rozvíjí.

Ti, co zastávají dvojnost, však mohou namítat, že cesta oddanosti, jak ji uvádí Šrí Bhagaván, není tou cestou, kterou mají na mysli, neboť cesta láskyplné oddanosti předpokládá neustálou dvojnost Boha a uctívajícího. V takovém případě by Šrí Bhagaván vyvolal diskusi o teorii, kdyby je vybídl, aby napřed dosáhli podrobenosti Bohu, o kterém říkali, že je oddělený, a pak že uvidí, zda existují dvě bytosti, či dokonce více, nebo jen jedna. „I podle zastánců dvojnosti a podle *bhaktijógy* je naprostá podrobenost nezbytná. Napřed to učíte a pak sami uvidíte, zdali existuje jen jediný *átman*, nebo zda jsou dva či více. Ať se cokoli říká, co vyhovuje různým schopnostem nejrůznějších lidí, tak vždy platí, že Pravda je stavem seberealizace, který je nad trojností (poznávajícího, procesu poznávání a poznaného). *Átman* je *átman*; to je vše, co o něm lze říct,“ to jsou slova Šrí Bhagavána.

Je třeba se vyhnout slepé víře. *Bhakti* bez *džňány*, jako srdce bez hlavy, vede k hrůzným věcem (náboženský fundamentalismus, náboženská nesnášenlivost a fanatismus). Na druhé straně hlava bez srdce má sklon k přísnosti, strohosti, slepému uctívání písma, což je vše suché a netolerantní s tendencí věřit, že má vždycky pravdu.

Nekonečnost máme obecně všichni v sobě a tím je *átman*. My jsme Jediné, které zažívá každý a pomocí něhož se objevuje toto tělo a jedinec jako projevení jedné a stejné neomezené, všepromikající a všennaplnující Přítomnosti, kterou někteří nazývají Bohem, jiní *átmanem*, či brahman, Já jsem Já a podobně. V jazyku citu se toto jedno, nedělené a neomezené zažití – zkušenost označuje slovem láska, což je *bhakti*. Na vrcholu prožití lásky,

pocit, který nazýváme láskou, překračuje sám sebe a stává se čistou láskou, bezčasou a neomezenou. Ono žití, kterým vskutku jsme, je samozřejmě nad pamětí, nad časem a je neomezené.

Jakmile *bhakti* zůstává s emocionální zbožnou osobou, pak tato osoba udržuje oddělenost totožnosti (dvojnost), mezi sebou samým a objektem uctívání či lásky. Skutečná *bhakti* je proto nevyhnutelně smíšená s *džňánou* (poznáním). Skutečná *bhakti* rozumí tomu, že láska znamená rozpuštění pocitu „já jsem někdo, jsem oddělený, který miluje a uctívá“. V opravdové *bhakti* mizí dojem „existují jiní“ a hluboké poznání, že všichni jsou v podstatě jedno, převažuje do té míry, že jsme brzy neschopní vidět jiné jako „jiné“.

Ze tří osob (*já, ty, on – zde člověk, svět a Bůh*) je první osoba, já, tím, co je duše (*džíva*). Svět před námi, který vnímáme jako objekty, je druhou osobou. Bůh a takové objekty světa, které nejsou v rozsahu našeho vnímání, tvoří třetí osobu. Zamyslíme-li se nad tím, které ze tří osob vznikají problémy, je jasné, že svět a Bůh žádné problémy nemají. Pouze bytost, nazývaná „*my*“, duše, má nesčetné problémy okolo světa a Boha, avšak jedině při bdění a snění a nikoli ve spánku. Z toho vyplývá, že je záhodno, aby se ze všeho nejdříve provádělo zkoumání „Kdo jsem já?“. Má snad někdo pochybnosti o své vlastní existenci když spí? Všechny citné bytosti, člověk a všechny živé bytosti, věnují svou pozornost pouze druhým a třetím osobám, od spánku ke spánku, od narození až do smrti, od stvoření až po rozpuštění. Ale nikdo se nezaostřuje na první osobu. Tento velký, počáteční omyl je tím, čemu se v křesťanství říká dědičný hřích.